

Bahçekonu

Bir gecede bahçe inşa etmeyi göze alır mıydınız?

Konular	Çevre, Yurttaşlık, Sağlık
Zorluk	Düzyey 3
Grup büyüklüğü	6+
Süre	180 dakika
Genel bakış	Çizim ve maket yapma ile gerçekleştirilen yaratıcı bir etkinliktir. Şu konular incelenir: <ul style="list-style-type: none"> • Kalkınmayı harekete geçiren güçler • Yerel kalkınmanın yöre insanlarının ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığı • Yerel kalkınmaya ilişkin kararların nasıl alındığı
İlgili haklar	<ul style="list-style-type: none"> • Karar alma süreçlerine katılma hakkı • Kültürel yaşama topluluk olarak katılma hakkı • Dinlenme ve boş zaman hakkı
Amaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • Kalkınmanın sonuçlarının kaçınılmaz olmadığını anlamak • Yerel demokrasi ve kalkınmaya katılım için gerekli becerileri geliştirmek • Yaratıcılık, grup çalışması becerileri, işbirliği ve diğerlerine karşı saygıyı geliştirmek
Materyal	<ul style="list-style-type: none"> • Yaşadığınız yere ait harita ve resimler (geçmiş ve günümüz) • Seçtiğiniz alanı da gösteren büyük ölçekli mahalle haritası • Tasarımları çizmek üzere tükenmez kalem ve kâğıtlar • Maket yapmak için çeşitli materyal. Örneğin, küçük kutular, yayvan kap, kâğıt mendil, boya, sicim, yün, şişe mantarı, mukavva boru, alüminyum folyo, yumurta kabı, evde bulunabilecek çeşitli ıvır zıvır, ağaç dalı, taş, ağaç kabuğu, midye kabuğu, vs. • Yapıştırıcı ve bant • Boya ve boya fırçası • Maket zemini olarak kullanmak üzere mukavva ya da kontrplak
Hazırlık	<p>1. bölüm için: Kalkınma –nasıl ve neden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yaşadığınız kentin ya da yerleşimin geçmişe ve günümüze ait harita ve resimlerini biraraya getirin. • Grup çalışması için üzerinde çalışılacak uygun alanları belirleyin. Geliştirilmesi planlanan alanların var olup olmadığını araştırın. <p>2. bölüm için: Kalkınma planlarının hazırlanması</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grubun üzerinde çalışmak istediği alan hakkında bilgi toplayın. Örneğin, gazete haberleri, konsey toplantısı notları gibi. • Maketlerin “ıvır zıvır” kullanılarak hazırlanmasını düşünüyorsanız elinizde yeteri kadar materyal bulunmasına dikkat edin. Ufak kutu, şişe, kap, tuvalet kâğıtlarının içindeki mukavva boru gibi malzemeleri etkinliğe başlamadan çok önce biriktirmeye başlayın.

KONULAR

ÇEVRE

YURTTAŞLIK

SAĞLIK

ZORLUK

DÜZEY 4

DÜZEY 3

DÜZEY 2

DÜZEY 1

DÜZEY 3

GRUP BÜYÜKLÜĞÜ

6 YA DA DAHA FAZLA

SÜRE

180 DAKİKA

Yönerge

Bu etkinlik iki bölümden oluşur: Bölüm 1 (Kalkınma –nasıl ve neden), değişimi harekete geçiren güçler üzerine tartışmayı; Bölüm 2 (Kalkınma planlarının hazırlanması) ise, katılımcıların yaşadıkları yer için bir kalkınma projesi tasarlama ve bunun bir maketini hazırlamalarını içerir.

Bölüm 1: Kalkınma –nasıl ve neden

1. Yerel kalkınma konusuyla giriş yapın. Yerel çevrenin son 50-100 yıl içinde nasıl gelişip değiştiğini tartışın. Tartışmayı hararetlendirmek için harita ve resimler kullanın. Değişime sebep olan siyasi, ekonomik ve toplumsal itici güçlerin neler olduğunu konuşun. Genel anlamıyla, bu değişimler iyi sonuçlar doğurdu mu? Eğer yanıtınız olumluysa kimler için ve neden?
2. Katılımcıların hayatları boyunca şahit oldukları kalkınma/değişim örneklerini (ek binalar inşa edilmesi, alışveriş merkezleri, konut alanları) dile getirmelerini isteyin. Bu kalkınmadan kimin çıkar sağladığı ve bunun nasıl gerçekleştiği üzerine konuşun. Örneğin, kalkınma planları yöre insanları için daha düşük maliyetle konut sahibi olma fırsatı yarattı mı, yoksa bu konutlar bir finans kuruluşunun yatırım aracı olarak inşa edilen lüks daireler ya da yazlık evler miydi?
3. Yaşadığınız yerin büyük ölçekli haritasına bakın ve üzerinde çalışmak üzere herkesin hemfikir olduğu bir alan seçin.

Bölüm 2: Kalkınma planlarının hazırlanması

1. Üzerinde çalışmaya karar verdiğiniz alanı göstermek üzere büyük ölçekli haritayı herkesin görebileceği bir yere asın. Herkesin seçilmiş alanı tanıdığından emin olun. Eğer gerekiyorsa bölgeyi ziyaret edin.
2. Yerel gazete ya da konsey toplantısı notlarından faydalanarak seçtiğiniz alanla ilgili kalkınma planlarını inceleyin. Kalkınma planı tekliflerinin kimler tarafından yapıldığı ve bu kişilerin ne çıkarları olduğu hakkında konuşun.
3. Alanın kalkınması için farklı yolları ortaya çıkarmak üzere bir beyin fırtınası yapın. Hayal gücünüzü mümkün olduğunca zorlayın.
4. 4 ya da 5 kişilik küçük gruplara ayrılarak beyin fırtınasında ortaya çıkan fikirleri gözden geçirin. Farklı seçeneklerin artı ve eksilerini tartışın.
5. Grupların bir sonraki görevi, alanın nasıl geliştirileceğine dair fikir birliğine varmaktır. Bunun ardından alanın çizimle tasarlanması ve maketinin hazırlanması gerekiyor.
6. Maketlerin hazırlanması sona erdiğinde, her grup, maketini sergileyerek planlarını anlatsın.

Bilgilendirme ve değerlendirme

Küçük grupların çalışmalarında ortaya çıkan farkları gözden geçirerek bu bölüme başlayın. Her birey kendisini yeterince katılmış hissetti mi? Kararlar nasıl alındı? Kalkınma planlarına ilişkin konuşarak bu bölüme devam edin.

- Seçilen alan için kalkınma planları hazırlanırken ne gibi konular dikkate alındı? (Örneğin, maliyet, süre, gösterilecek çaba, kâr ya da yerel ihtiyaçların neler olduğu dikkate alındı mı?)
- Planlarda insani ve çevresel ihtiyaçlar dikkate alındı mı? Planlar sürdürülebilir miydi?
- Kalkınma planları yöre insanlarının tamamının ihtiyaçlarını karşıladı mı? Örneğin, engellileri, çocukları, azınlıkları kapsıyor muydu?
- Planı hayata geçirmek için ne tür kaynaklara ihtiyaç var?
- Mümkün olan yerlerde yenilenebilir kaynaklar kullanıldı mı?
- Yenilenebilir olmayan kaynaklar dikkatli bir şekilde kullanıldı mı?
- Proje, ekosistemi genel anlamda nasıl etkileyecek? Örneğin, plan doğal yaşamı da içine alıyor muydu ya da ağaç dikimi yapıldı mı?
- Proje inşa edilirken ne tür atıklar ortaya çıkacak? Bu atıklar nasıl işlenecek?

Kolaylaştırıcılar için ipuçları

Bu etkinlikte, gençlerin büyük bir bölümünün kentlerde ya da kentsel çevreye yakın bölgelerde yaşadığı varsayılır. Üzerinde çalışılacak alanın, bulunduğunuz yerden ve beraber çalıştığınız gruptan bağımsız olmaması gerekir. Her alan bir potansiyele sahiptir! İdeal koşullarda araştırmayı grup yapmalı ve kararı yine grup vermelidir. Fakat, bazı koşullarda, örneğin okulda müfredattan kaynaklanan kısıtlar bulunmaktadır; bu durumda öğretmen bu kararları kendi başına almalıdır.

Bir alışveriş merkezi, bir boş vakit değerlendirme merkezi, bir okul binası, bir araba park yeri, bir yeşil alan, çocuklar için bir oyun alanı, bir spor sahası, yaşlı insanların sessizlik içinde oturup vakit geçirmesi için bir gül bahçesi, bir kent çiftliği, bir vahşi yaşam sığınağı, bir eğlence parkı, seçtiğiniz alanın içine yerleştireceğiniz şeylerden bazıları. Katılımcıları, topluluğun farklı kesimlerinden insanların ihtiyaçlarını dikkate almaya teşvik edin.

Çeşitlemeler

Hayal ürünü olan bir senaryo üzerinden de çalışmayı yürütebilirsiniz. Örneğin, belediye binası, şehir konseyi merkezi, hastane, vs.'nin şu anda bulunduğu noktada daha çok neyin bulunmasını isterdiniz? Ya da kırsal bir alanda yaşıyorsanız, madencilik çalışmalarından arta kalan çukurluk bir alan ya da cüruf yığını nasıl iyi bir şekilde değerlendirilebilir?

İzleme önerileri

Üzerinde çalıştığınız alanın değerlendirilmesi için konseyin ne planlandığını öğrenmeye çalışın. Planlar hakkında ne düşündüğünüzü kendi aranızda tartışın. Diğer insanların planlar hakkındaki düşüncelerinizi öğrenmesi için konseye ya da yerel gazetenize bir yazı gönderin. Yaşadığınız kentte ya da köyde planlama kararlarının nasıl alındığını öğrenmeye çalışın. Kent ya da köy sakinlerinin karar almada ne derece etkisi olabiliyor? Genç insanlar, kendilerini doğrudan etkileyen planlama kararlarında nasıl daha çok söz sahibi olabilirler? Grubunuz, yerel düzeyde karar alma konusunu daha detaylı incelemek istiyorsa, sayfa 238'deki "Oy kullanmak ya da kullanmamak" etkinliğini yürütebilirsiniz.

Eylem fikirleri

Yerel konseyin düzenlediği bir planlama toplantısına katılarak planlama sürecine katkıda bulunun.

Çevre Gününü kutlama etkinliklerine katılın. Ülkenizdeki Çevre Günü etkinlikleri hakkında bilgi almak için www.unep.org İnternet sitesine bakın.

Ek bilgi

Bu etkinlik fikri "*Have på en nat*" (Bahçekonu) projesinden ortaya çıktı. Sözkonusu proje 1996 yılı Kopenhag Kültür Şehri Festivali'nin bir parçası idi. *Økologiskeigangsættere* adlı Yerel Gündem 21 organizasyonundan bir grup genç, şehir içinde terk edilmiş bir alanda bir bahçe inşa etmek için iki yıl boyunca hazırlık yaptı. Gençler bahçeyi bir gecede olmasa da birkaç günde inşa ettiler. Onlar 300 m²'lik alan içinde toplumun faydalanabileceği bir bahçe yapmaya karar vermişlerdi. Bu süreçte marangozluk, tesisat, duvar örme ve bahçecilik gibi pratik beceriler edindiler. Planladıkları her şeyi bahçe yapmak istedikleri alandan başka bir yerde oluşturdu. Böylelikle vakti geldiğinde bahçe neredeyse "bir gecede" meydana getirilecekti. Bahçede herkese yönelik bir şey vardı. Çimenlerin arasında kıvrıla kıvrıla giden küçük patikalar, çalılar, ağaçlar, çiçekler ve sebzeler. Bahçe o günden Nisan 2001'e kadar –konsey tarafından konut alanı olması gerekçesiyle geri alınana kadar– kullanıldı.

Önemli gün

5 Haziran

Dünya Çevre Günü